

Debreceni Ítéltábla
Mf.I.50.067/2024/5.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Moskovits Károly ügyvéd ügyintézője mellett a Sipos és Moskovits Ügyvédi Iroda (Cím8) által képviselt Felperes1 (Cím2) felperesnek, a dr. Sziller Linda ügyvéd ügyintézője mellett a Dr. Sziller Linda Ügyvédi Iroda (Cím10) által képviselt Alperes (Cím1) alperessel szemben munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt a Nyíregyházi Törvényszék 5.M.70.058/2023/20. számú ítélete ellen az alperes 21. sorsszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 140 000 (száznegyvenezer) Ft másodfokú perkoltséget, továbbá a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára 113 356 (száztizenháromezer-háromszázötvenhat) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2013. január 23. napjától kezdődően határozatlan időtartamú munkaviszonyban állt alperessel, a munkaköre alkatrész-értékesítő, a munkavégzés helye az alperes (CÍM11) alatti fióktelepe, a munkabére pedig havi bruttó 280 000 Ft volt.

[2] A felperes az alperes (KIRENDELTSÉG 1)én 2023. január 2-án (ÜGYFÉL) partnernek értékesített egy (CIKKSZÁM)ú, (TÍPUS) féltengely csuklót, melynek címkeszáma (...7) volt. A termék korábban több kirendeltségen – többek között (HELYSÉG1)en is – megfordult, és a jóváírások során készített képek tanúsága szerint ez egy kicserélt (hibás méretű) termék volt. A felperes kötelezettségszegést valósított meg azáltal, hogy nem vagy felületesen ellenőrizte: a dobozban hibás termék van, így az kikerült a partnerhez.

[3] Másnap 11 óra 6 perckor a felperes rákeresett a fenti termék cikkszámára, majd 11 óra 14 perckor azt ismételtén megrendelte (ÜGYFÉL) partner nevére készpénzes helyi átvétellel.

[4] A megrendelés nyomán az új termék, melynek típusa megegyezik az előző nap értékesített termékkel ((TÍPUS) féltengely csukló, (CIKKSZÁM)), de címkeszáma (...A) volt, még ugyanezen a napon megérkezett a kirendeltségre 14 óra 56 perckor, azt (ALPERESI MUNKAVÁLLALÓ 1) tárolta be. Az alperes (HELYSÉG1)i kirendeltségén korábban készített fotó alapján ez a másodjára rendelt alkatrész egy hibátlan termék volt.

[5] A felperes aznap 15 óra 56 perckor értékesített (ÜGYFÉL) partner részére készpénzes fizetéssel és helyi átvétellel egy antennát és egy szélvédő ragasztót, s bár a másodjára megrendelt (TÍPUS) féltengely csukló is megérkezett már a partner nevére és

rendelkezésre állt a vevői polcon, annak értékesítésére nem került sor a részére. Ugyanakkor a másodjára megrendelt termék dobozába ismeretlen személy beletette a (ÜGYFÉL) részére előző nap értékesített hibás alkatrészt, míg a másodjára megrendelt hibátlan terméknek nyoma veszett. Emiatt az alperes számítógépes nyilvántartása alapján úgy tűnik, hogy a másodjára megrendelt termék beérkezett, de annak értékesítésére nem került sor.

[6] Az ottmaradó terméket 2023. január 4. napján (ALPERESI MUNKAVÁLLALÓ 2) áttárolta, majd 2023. január 5. napján a felperes is áttárolta. 2023. január 12-én a termék visszakerült a logisztikai központba, majd az alperes kassai kirendeltségére szállították, ahol az (...A) címkeszámú terméket 2023. február 1-én kicseréltnek jelentették le és selejtre jelölték, ugyanis a dobozban az a féltengelycsukló volt fellelhető, amit a felperes első alkalommal értékesített (ÜGYFÉL) részére.

[7] A belső ellenőrzés a selejtjelentések ellenőrzése kapcsán 2023. február 6. napján vizsgálatot folytatott le, melynek eredményeként megállapította, hogy a jelentésben az (...7) címkeszámú hibás méretű termék fotói szerepelnek. Megállapítása szerint ez csak úgy történhetett meg, hogy a felperes a két terméket kicserélte egymással, tehát az (...A) címkeszámú termék dobozába áttette az (...7) címkeszámú hibás terméket. Azért jutott a belső ellenőrzés arra a következtetésre, hogy a felperes követte el a termékcsere, mert a számítógépes rendszerben rögzített adatok alapján a felperes rendelte meg mindkét terméket, ő keresett rá a második megrendelés előtt a termékre, ő értékesített két egymást követő napon eszközöket ugyanannak a partnernek, az ő megrendelése nyomán került a két (TÍPUS) féltengelycsukló egyidejűleg a (KIRENDELTSÉG 1)re és egy éven belül már két figyelmeztetés volt, így volt indítéka arra, hogy ismételt jóváírást és selejtezést ne eszközöljön, mert a belső ellenőrzés nagy valószínűséggel feltárta volna azt a mulasztását, hogy az első termék értékesítésekor nem kellő gondosságot tanúsítva járt el a megvizsgálási kötelezettség teljesítését illetően, így az éven belüli harmadik figyelmeztetés a jogviszonyának megszüntetését eredményezte volna.

[8] A felperes munkaviszonyát az alperes 2023. február 15. napján kelt azonnali hatályú felmondással megszüntette az alábbi indokolás mellett:

[9] „Ön az (ALPERESI KIRENDELTSÉG 1)én 2023. január 2-án (ÜGYFÉL) ((VEVŐKÓD)) partnernek értékesített egy (CIKKSZÁM)ú (TÍPUS) féltengely csuklót, melynek címkeszáma (...7) volt. A termék korábban több kirendeltségen is megfordult és a jóváírások során készített képek tanúsága szerint ez egy kicserélt (hibás méretű) termék volt. Másnap, 2023. január 3-án 11:06 perckor Ön rákeresett a fenti termék cikkszámára, majd 11:14 perckor azt megrendelte ismét (VEVŐKÓD) (ÜGYFÉL) partner nevére. A megrendelés nyomán az új termék, melynek típusa megegyezik az előző nap értékesített termékkel ((TÍPUS) féltengely csukló, (CIKKSZÁM)), de a címkeszáma (...A) volt, még ugyanezen a napon megérkezett a kirendeltségre. A korábban UNIX (HELYSÉG1) Kirendeltségen készített fotó alapján ez egy hibátlan termék volt. Bár a termék tehát az Ön rendelése nyomán a megrendelés napján beérkezett, annak értékesítésére azonban mégsem került sor, csak a többször áttárolására, pl. január 5-én, Ön által. 2023. január 12-én a termék visszakerült a logisztikai központba, majd az (ALPERESI KIRENDELTSÉG 2)ére szállították. A kassai kirendeltségen az (...A) címkeszámú terméket 2023.02.01-én kicseréltnek jelentették le és selejtre jelölték. A Belső Ellenőrzés a selejt jelentések ellenőrzése kapcsán 2023.02.06-án vizsgálatot folytatott le, melynek eredményeként megállapította, hogy a jelentésben az (...7) címkeszámú hibás méretű termék fotói szerepelnek. Ez csak úgy történhetett meg, hogy Ön a két terméket kicserélte egymással, tehát az (...A) címkeszámú termék dobozába áttette az (...7) címkeszámú hibás terméket. Fenti cselekményével Ön konkrét kötelezettségzegést valósított meg, mert a termékek kezelése

során nem a Tudásbázis előírásai szerint járt el, emellett azzal, hogy a termékeket kicserélte, megtévesztette a Munkáltatót, ami bizalomvesztéshez vezetett Önnel szemben.”

[10] Az azonnali hatályú felmondás közlését megelőzően a felperessel 2023. február 10. napján a munkáltatói jogkört gyakorló (TANÚ4) közölte, hogy a belső ellenőrzés szerint a felperes milyen kötelezettségszegést követetett el, majd otthonába küldte a felperest azzal, hogy a későbbiekben nem kell munkát végeznie, mert átírta a munkaidőbeosztást. Azonnali hatályú írásba foglalt felmondás 2023. február 10. napján nem készült, azt és annak részletes indokolását a felperessel a munkáltatói jogkör gyakorlója nem közölte, arról a felperes későbbiekben értesült postai úton.

[11] A felperes részére a 2023. február 15. napján kelt azonnali hatályú felmondás 2023. február 17. napján postai úton került kézbesítésre, amellyel szemben a felperes az abban foglaltak szerinti határidőn belül: 2023. március 17. napján keresetlevelet nyújtott be az elsőfokú bírósághoz a munkaviszonyának jogellenes megszüntetése miatti jogkövetkezmények alkalmazása és az elmaradt munkabére megfizetése iránt.

[12] Az alperes (KIRENDELTSÉG 1)én a perrel érintett időszakban 14 fő dolgozott a kirendeltségvezetővel együtt, aki közül 4 fő értékesítő és 8 fő kiszállító volt, ők mindannyian szabadon hozzáfértek a teljes informatikai rendszerhez és a készleten lévő termékekhez is. A kirendeltségen 6 darab PDA volt rendszeresítve, amelyekkel az értékesítés és az anyagmozgatás történt, valamint a pultban minden értékesítőnek volt saját számítógépe – összesen 5 darab –, amikkel egyebek mellett a megrendeléseket rögzítették. Az alperes informatikai szabályzata és a felperes munkaszerződése is szigorú jelszórendet írt elő, melyről a felperes is tudomással bírt: a felhasználóneveket és a jelszavakat nem adhatták ki másnak, nem használhattak üres jelszót, a számítógépet csak zárolt vagy kikapcsolt állapotban volt szabad magára hagyni, a rendszerben logolásra kerültek a bejelentkezések és egyéb tevékenységek, amelyekért a bejelentkezett felhasználó felelt.

[13] A felperes a megváltoztatott keresetében az alperest kérte kötelezni átalánykompenzációs kártérítésként 513 315 Ft és végkielégítésként 840 000 Ft, valamint a 2023. február 11. és 2023. február 17. napjai közötti időszakra elmaradt munkabérként 63 635 Ft megfizetésére.

[14] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte, a megváltoztatott keresetet nem vitatta összecszerűségében.

[15] Az elsőfokú bíróság a 20. sorszám alatt meghozott ítéletében az alperes eljárás megszüntetése iránti kérelmét elutasította és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 513 315 Ft átalánykompenzációs kártérítést és bruttó 840 000 Ft végkielégítést, valamint a 2023. február 11. és 2023. február 17. napjai közötti időszakra bruttó 63 635 Ft elmaradt munkabért. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 380 000 Ft perköltséget, az államnak külön felhívásra 11 432 Ft állam által előlegezett költséget és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 84 304 Ft feljegyzett kereseti illetéket.

[16] Határozatának indokolása szerint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 24. §-ának (1) és (4) bekezdései értelmében az írásbeli jognyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha azt a címzettnek vagy az átvételre jogosult más személynek átadják vagy az elektronikus dokumentum részükre hozzáférhetővé válik, továbbá a 22. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott jognyilatkozat esetében, ha azt a helyben szokásos és általában ismert módon közzéteszik. Az elektronikus dokumentum akkor válik hozzáférhetővé, amikor a címzettnek vagy az átvételre jogosult más személynek lehetősége

nyílik arra, hogy annak tartalmát megismerje. A közlés akkor is hatályos, ha a címzett vagy az átvételre jogosult más személy az átvételt megtagadja vagy szándékosan megakadályozza. Vita esetén a jognyilatkozatot tevő felet terheli annak bizonyítása, hogy a közlés szabályszerűen megtörtént.

[17] Az Mt. 287. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint a keresetlevelet a munkáltatói jognyilatkozat közlésétől számított harminc napon belül kell előterjeszteni a munkaviszony megszüntetésének jogellenességével kapcsolatos igény érvényesítése iránt.

[18] A Pp. 191. §-ának (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság az eljárás megszüntetése iránti kérelem elutasításáról az eljárást befejező határozatában rendelkezett, mivel az alperes nem bizonyította, miszerint az azonnali hatályú felmondás közlésére 2023. február 10. napján került sor azzal, hogy a felperes annak átvételét megtagadta, másrészt az azonnali hatályú felmondás írásba foglalt okiratként 30 napos jogorvoslati tájékoztatást tartalmazott.

[19] Az Mt. 64. §-ának (2) bekezdése, a Pp. 265. §-ának (1) bekezdése és az 522. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a felperes a korábban értékesített, de hibás (...7) címkeszámú terméket áttette a (...A) címkeszámú termék dobozába. Az alperest terhelte annak bizonyítása is, hogy ezzel a felperes kötelezettségszegést valósított meg, mert nem a tudásbázis előírásai szerint járt el és a cserével megtévesztette az alperest, ami olyan mértékű bizalomvesztést eredményezett, amellyel arányban csak a felperes jogviszonyának azonnali hatályú megszüntetése állhatott.

[20] Az alperesi nyilatkozatokból kiderült, hogy a munkaszerződésben szereplő úgynevezett szoftverszabályok, valamint a felhasználónév és jelszó kezelésére vonatkozó szabályok megszegését is azonnali hatályú felmondási okként értékelte az alperes, ám ez a kifogásolt magatartás a munkáltatói intézkedés indoklásában nem jelent meg, a bizonyítás pedig nem léphette túl a felperes felé írásban közölt azonnali hatályú felmondás indoklásának kereteit (BH2020. 308.).

[21] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint megtartottak az azonnali hatályú felmondás alkalmazhatóságának objektív és szubjektív határidői, ahogy világos annak indokolása. Az azonnali hatályú felmondás indokainak valósága tekintetében a felek döntő részben egyező tényállítást tettek, így az azonnali hatályú felmondás indoklásban rögzített és a bizonyítási eljárás során részletesen feltárt – számítógépes iratképek sorozatával alátámasztott – és felperes által sem vitatott eseménysor láncolata alapján az elsőfokú bíróság az árumozgások teljes folyamatát az alperes által előadottak szerint fogadta el valósnak.

[22] Csupán annak valóságát kellett eldönteni, hogy a felperes a két terméket kicserélte-e egymással, s az azonnali hatályú felmondás indoklásában rögzített cselekményeket (rákeresést, megrendelést, értékesítést) kizárólag és ítéleti bizonyossággal csak a felperes végezhet-e el. Ennek bizonyítottsága esetén lett volna szükséges annak vizsgálata, hogy a felperes a cselekményével lényeges kötelezettség jelentős mértékű megszegését valósította-e meg, s ez szándékosan vagy súlyos gondatlan módon történt-e.

[23] Az alperes érvei szerint „minden körülmény abba az irányba mutat”, hogy a felperes valósította meg a termékcserét, mert csak neki állt érdekében ennek megvalósítása, elkerülve ezzel a jogviszonyának megszüntetését, ugyanis az éven belül az lett volna a harmadik szabálytalanság a részéről, ha a téves értékesítés után jóváírást és selejtezést eszközölt volna.

[24] (TANÚ5) tanúvallomása igazolta: a felperesnek reális esélye lett volna arra, hogy a termékcseré leplezze a szabálytalan értékesítést a munkáltató elől, azonban pechére (HELYSÉG1)en és (HELYSÉG2)n is kellően részletes termékfotók készültek a termékről, így a csere nyomban tetten érhetővé vált. Ítéleti bizonyossággal viszont csak az volt megállapítható, hogy nem valós az alperes azonnali hatályú felmondásának indokolása abban a részében, miszerint a felperes hajtotta végre a cserét, ezt ugyanis az alperes nem tudta

bizonyítani. A legsúlyosabb munkáltatói intézkedés alkalmazhatóságához nem elegendő az egy irányba mutató – zárt logikai láncolatnak tűnő – eseménysorozat, mert a kétséget kizáró bizonyítottság hiányában nem lehet megállapítani a munkáltatói intézkedés jogszerűségét.

[25] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperes által hivatkozott – egyébként nem precedensképes – ítéltáblai határozatot, mert az ott megállapított tényállás szerint a munkavállaló megkezdte a jóváírási folyamatot, azt megszakította, majd a termékcsere utóbb fény derült. Ennek okán olyan többlettényállási elem merült fel a hivatkozott perben, ami alapján jogszerűen lehetett levonni azt a következtetést, hogy a két terméket csak az adott munkavállaló cserélhette ki egymással. A felperesi védekezés – miszerint nem csak ő férhetett hozzá a másodjára megrendelt termékhez – kellő kétséget ébresztett az elsőfokú bíróságban ahhoz, hogy ne minősítse zárt logikai láncolattá az egyes naplózott felperesi mozzanatok, ami végső soron arra engedne következtetni, hogy a felperes hajtotta végre a termékcsere.

[26] A felperes hivatkozta és tanúkkal bizonyította is azt, hogy a PDA és a számítógép használati rendje nem előírászerűen működött az alperes kirendeltségén, melyről a kirendeltségvezető tudott, mégsem hivatkozott arra, hogy más rendelt és keresett az ő neve alatt, hanem a naplózott műveleteket sajátjakénti műveletnek ismerte el. A felperesnek a perben tanúsított magatartása, megnyilatkozásai, viselkedése azt erősítette az elsőfokú bíróságban, hogy a felperes valóban nem emlékszik a történetekre, s életszerűnek tartotta azt is, hogy a felperes két egymást követő napon igenis rendelt másodjára is egy (TÍPUS) féltengelycsuklót ugyanannak a partnernek mindenféle visszaélési szándék nélkül, nem emlékezve az előző napi rendelésre, és a termékcsere nem ő hajtotta végre.

[27] Az alperes által állított zárt logikai láncolat fennálltát lerontotta azon felperesi bizonyított védekezés is, hogy a másodjára megrendelt – és szemmel is átlátható méretű ottmaradó vevői polcra betárolt – alkatrészhez más is hozzáférhetett; azon a partnerrel összejátszó bármelyik kolléga meg tudta keresni a terméket a számítógépes rendszer használatával nélkül, továbbá a dolgozók nem tartották be a számítógépes bejelentkezési és jelszórendet, ezért az "egyirányba mutató" alperesi állítás csak a valószínűség szintjén maradt.

[28] (TANÚ4) érdektelen tanú, aki a perbeli időszakban a munkáltatói jogkör gyakorlója volt és egyben az alperes (KIRENDELTSÉG 1)ének a vezetője, a tanúvallomásaiban nem zárta ki a más általi kicserélés lehetőségét, továbbá előadta: előfordulhatott olyan eset, hogy valakinek meg volt nyitva a nevével a számítógépes felület, s más hirtelen odament és elvégzett rajta egy műveletet. A PDA-k tekintetében más volt a helyzet, ugyanis az nem lép ki magától, az pedig nagyon sok esetben előfordult, hogy odament egy másik kolléga a PDA-hoz és ahelyett, hogy kilépett volna és a saját felhasználónevével és jelszával ismételt belépett volna, a korábban már bejelentkezett felhasználó PDA-jával dolgozott és csinálta a műveleteket.

[29] (TANÚ6) érdekelt tanú vallomása az érdemi kérdés tekintetében az alperes által hivatkozott gyakorlatot erősítette, de a konkrétumok nélküli, általánosságban mozgó nyilatkozatai irrelevánsak voltak a per érdemi eldöntése szempontjából.

[30] tanú1 érdektelen tanú, aki 2008-tól 2018-ig volt a (KIRENDELTSÉG 1) vezetője, majd 2018 őszétől 2020-ig a (KIRENDELTSÉG 3)et vezette, megerősítette azt a gyakorlatot, hogy a számítógépes rendszerben volt kiléptetési idő: ha a dolgozó belépve maradt, felállt a gépétől és bárki odament és leült, akkor tudta az adott dolgozó neve alatt használni a rendszert. A PDA rendszer használatával más volt: ha a pultos kezelte a PDA-ját és otthagya, akkor ezt más felvehette és tudta használni. Ugyanezen érdektelen tanú a csere végrehajtása kapcsán erősítette azt a felperesi védekezést, hogy bárki ki tudja játszani a rendszert, kihasználva esetlegesen azt, hogy más belépve maradt. Ha az érte jövő polcon lévő eszközről

van információja, akkor a polchoz hozzá tud férni és lehetséges, hogy végrehajtsa egy cserét anélkül, hogy ne lépjen be a rendszerbe.

[31] tanú2 érdektelen tanú – aki a (KIRENDELTSÉG 1)nek volt a vezetője 2018. és 2022. között – vallomása szintén gyengítette az alperesi zárt logikai láncolatot nyugvó és a felperes vétkességére mutató állítását, amikor azt nyilatkozta, hogy mindenkinek volt egy személyes belépési kódja, de használták egymás PDA-it; a számítógép esetén ritkábban fordult ilyen elő, de lehet, hogy volt erre példa. A tanú szerint az alkatrészhez nem lehetett úgy hozzányúlni, hogy nem maradt nyoma, úgy viszont igen, hogy nem az ő nevéhez kapcsolódik.

[32] Bár a (TANÚ4)en kívüli tanúk az időbeliség tekintetében valóban nem voltak a kirendeltség dolgozói a perbeli időszakban, azonban rálátásuk és véleményük alapján alkalmasak voltak arra, hogy azokat a bíróság a perbeli időszakra vetítetten is valósnak fogadja el.

[33] A felperes a 18. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv szerint három esetet is vázolt annak kapcsán, hogyha szándékos kicserélésre törekedett volna, akkor hogyan csökkenthette volna az irányába mutató gyanút, amiket az elsőfokú bíróság racionális és életszerű védekezésnek fogadott el.

[34] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján kizárólag az volt megállapítható, hogy a felperes gondatlanul járt akkor, amikor a tudásbázis előírása szerint nem ellenőrizte kellően a (ÜGYFÉL) partner részére értékesített terméket. Ez önmagában igazolja a kötelezettségszegés megtörténtét, azonban nem alapoz meg jogszerűen azonnali hatályú felmondási okot, ugyanis nem minősült lényeges kötelezettség jelentős mértékű megszegésének, továbbá sem szándékosság, sem súlyosan gondatlanság nem állt fenn.

[35] A fentiek miatt az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak az azonnali hatályú felmondás indokának valóságát, ezért a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként döntött a kereseti kérelemmel egyezően.

[36] Az elmaradt munkabér iránti kereset tekintetében az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az alperes 2023. február 10. és 17. napjai közötti időszakban igazolatlan távollétre jelentette a felperest, holott a jogviszonya csak 2023. február 17-én szűnt meg. (TANÚ4) tanú igazolta a felperes állítását, miszerint őt 2023. február 10. napján mentesítették a munkavégzési kötelezettsége alól.

[37] A perbeli időszakban hatályos Mt. 146. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében a munkavállalót távolléti díj illeti meg az 54. § (3) bekezdésében és az 55. § (5) bekezdésében meghatározott esetben.

[38] Az Mt. 55. §-ának (5) bekezdése alapján a munkáltató, ha a munkavállaló által elkövetett kötelezettségszegés körülményeinek kivizsgálása miatt indokolt, a vizsgálat lefolytatásához szükséges, de legfeljebb harminc napra mentesítheti a munkavállalót a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól.

[39] Az elsőfokú bíróság az összecszerűség vitatásának hiányában a kereseti kérelem szerinti elmaradt munkabér megfizetéséről döntött. A kifizetés összege tekintetében irreleváns, hogy az munkabérként vagy helyesen az Mt. 146. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerinti távolléti díjként kerül számfejtésre.

[40] A felperes a megváltoztatott keresete tekintetében pernyertes lett, így az alperes köteles megtéríteni a felperes jogi képviselével felmerült teljes perköltségét a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján, aminek összegét az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján határozta meg egyszeri 200 000 Ft-ban és 6 tárgyalás után további 180 000 Ft-ban.

[41] A pertárgy értéke 1 756 336 Ft volt, amely után feljegyzett 105 380 Ft kereseti illetékből az alperes 84 304 Ft megfizetésére köteles a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján, míg 21 076 Ft illeték az állam terhén marad a felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán fennálló személyes költségmentességre tekintettel a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján. A munkaügyi perben fennálló tárgyi költségfeljegyzési jogra figyelemmel (TANÚ4) tanú tekintetében 6666 Ft, míg tanú3 tanú tekintetében 4766 Ft tanúdíj előlegezésére került sor, melynek megtérítésére a pervesztes alperes köteles a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján.

[42] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes marasztalását a perköltségében.

[43] Az alperes a fellebbezése indoklásában változatlanul fenntartotta, hogy az azonnali hatályú felmondása jogszerű volt, amellyel szemben az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályait: elmulasztotta összevetni az egyes bizonyítékokat, illetőleg egyes bizonyítékokat okszerűtlenül és logikátlanul mérlegelt, így a tényállást a felperes kötelezettségszegése és ezáltal a munkáltatói intézkedés jogellenessége körében is részben helytelenül állapította meg, s téves következtetésre jutott az azonnali hatályú felmondás indoklása valóságának tekintetében.

[44] A termékcsere legfontosabb és egyben elengedhetetlen kulcsmozzanata a második (TÍPUS) feltengely csukló, azaz az (...A) címkeszámú alkatrész 2023. január 3-ai megrendelése volt. Ennek oka, hogy amennyiben a megrendelésre nem került volna sor, akkor lehetetlen lett volna a termékcserét végrehajtani. Aki gondoskodott arról, hogy az (...A) termék a kirendeltségre kerüljön, az volt az a személy, aki biztosította a szabálytalan termékcsere feltételét és lehetővé tette a két alkatrész kicserélését. Másik személy a második megrendeléstől függetlenül nem tudta volna elvégezni a cserét, ugyanis az (...A) alkatrész nélkül nem lett volna mire kicserélni a (ÜGYFÉL) által visszaadott hibás, (...7) címkeszámú terméket. Bárki cserélte is ki tehát a két terméket egymással, annak mindenképpen a második megrendelésre kellett támaszkodnia ahhoz, hogy a partnernek egy hibátlan alkatrészt adhasson át a visszahozott termék helyett.

[45] A perben tehát azt kellett elsődlegesen feltárni, hogy kihez kötődött a második megrendelés, mert ez a személy volt az, aki szándékos és célzatos magatartásával a szabálytalan termékcserét lehetővé tette. A kirendeltségen a perbeli időben 40 000-nél is több alkatrész volt megtalálható, ami olyan árumennyiség, amit pusztán megtekintéssel vagy keresgéléssel nem lehetett volna átlátni, ezért az érintett munkavállalónak először a számítógépes rendszerben kellett rákeresnie a termék cikkszámára. Amikor pedig megállapította, hogy az adott termék nincs készleten a kirendeltségen, szintén a számítógép használatával kellett egy megrendelést leadnia annak érdekében, hogy a következő szállítással a termék megérkezessen. Ez a személy pedig a felperes volt: 2023. január 3-án 11 óra 6 perckor ő keresett rá a termékre és 11 óra 14 perckor ő rendelte meg a második (TÍPUS) féltengelycsuklót (ÜGYFÉL) részére.

[46] Kamerafelvételek nélkül is egyértelműen igazolható, hogy a termékcserét a felperes hajtotta végre. A kirendeltség dolgozói közül csak a felperesnek volt tudomása arról, hogy az (...A) címkeszámú termék mikor érkezik be a kirendeltségre, ugyanis az alkatrészt a felperes rendelte meg a számítógépes rendszerben. Más csak akkor tudhatta volna, ha rákeres a rendszerben, peradat azonban, hogy a felperesen kívül senki más nem keresett rá a kérdéses cikkszámra. A vevői polcon elhelyezett termékek közül – mivel ez a polc már átlátható mennyiségű árut tartalmazott – bárki megtalálhatta a kicseréléssel érintett terméket, de ehhez szükséges, hogy az adott személy egyáltalán tisztában legyen azzal, hogy a kérdéses termék a vevői polcon lesz, ismernie kellett a termék útját, azaz vagy neki kellett volna megrendelnie a

terméket vagy rá kellett volna keresnie az alkatrésze az alperes számítógépes rendszerében. A termékcsere tehát annak a személynek kellett végrehajtania, aki tudomással bírt arról, hogy az (...A) címkeszámú terméket mikor és hol tudja megtalálni, ez a személy pedig senki más nem lehetett, mint a felperes.

[47] A felperes kijelentése, miszerint nem adta meg a számítógépes rendszerhez kapott hozzáférést más dolgozóknak, valójában azt bizonyítja, hogy nem rendelhetett más személy alkatrészt a felperes nevében, tehát a felperes volt az, aki a második termék beszerzéséről gondoskodott, biztosítva a kicserélés lehetőségét. Véleménye szerint (ÜGYFÉL)nak valójában nem volt szüksége második (TÍPUS) féltengelycsuklóra, ugyanis a kirendeltségen történt személyes megjelenése során az általa állítólag pár órával korábban kért alkatrészt nem vette át, csak egy antennát és egy szélvédőragasztót vásárolt a felperestől.

[48] Téves megállapítás az elsőfokú bíróság részéről, hogy a dolgozók nem tartották be a számítógépes bejelentkezési és jelszórendet, mert az ítéleti tényállás részének tekinthető, hogy a felperes végezte azokat a műveleteket, amelyeket a rendszer az ő neve alatt naplózott. Az is téves megállapítás, hogy a másodszorra megrendelt termékhez a vevői polcon már bárki hozzáférhetett és azt a számítógépes rendszer használata nélkül megkereshette, mivel a felperesen kívül senki nem tudta, hogy a vevői polcon kell keresnie a beérkező terméket. Az elsőfokú ítélet továbbá a „partnerrel összejátszó kollégát” említ, ami egy alapvető tévedés: a partnernek ugyanis nem kellett senkivel összejátszania, mert ő egy hibás alkatrészt kapott, amit legális úton, minden probléma és nehézség nélkül azonnal ki tudott cseréltetni a kirendeltség bármely dolgozójával. Emellett a felperesen kívüli többi munkavállaló szintén kockázat nélkül, legális módon és az előírások szerint cserélhetett volna ki az alkatrészt a partner számára. Az elsőfokú bíróság által a történetekre felvázolt verzió alapjaiban hibás és a bizonyított tényekkel ellentmondásban áll, ez az elképzelt forgatókönyv nem alkalmas arra, hogy az azonnali hatályú felmondásban leírt tényállás reális alternatíváját kínálja arra a kérdésre: hogyan került a felperes által 2023. január 2-án (ÜGYFÉL)nak értékesített hibás alkatrész a 2023. január 3-án megrendelt termék dobozába.

[49] (TANÚ4) tanú kirendeltségvezető munkakörben állt munkaviszonyban az alperessel, soha nem dolgozott a belső ellenőrzésen, így nem képezte a munkaköri feladatát a hasonló esetek kivizsgálása és a visszaélések feltárása, ezért a tudása korlátozott volt ezen a területen. (TANÚ6) tanú vallomását azért tartotta irrelevánsnak az elsőfokú bíróság, mert az konkrétumok nélküli volt, mégis az ítéletét jelentős részben olyan tanúk előadására alapozta, akik a felperes munkaviszonyának megszűnését évekkel megelőzően dolgoztak az alperesnél és a perbeli esetre semmilyen rálátásuk nem lehetett.

[50] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete [87] bekezdéstől kezdődő részében különböző elképzelt forgatókönyvekkel foglalkozott a felperes eljárása kapcsán, azt boncolgatva, hogy a felperes végre tudta volna-e hajtani a termékcsere anélkül, hogy nyomot hagy a számítógépes rendszerben, továbbá milyen lehetőségei lettek volna arra, hogy csökkentse az irányába mutató gyanút. Álláspontja szerint ez teljesen hibás megközelítés, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokat kellett volna megvizsgálni és ha az alperes által becsatolt bizonyítékokat nem találta kellően meggyőzőnek az elsőfokú bíróság, akkor arra kellett volna részletes indokolást adnia, hogy mely ponton találta az alperesi logikát hibásnak vagy hiányosnak, illetőleg megítélése szerint milyen koherens eseménysor teremthetett olyan helyzetet, hogy a rendelkezésre álló rendszerinformációk ellenére nem a felperes követte el a feltárt visszaélést.

[51] Szükségtelennek tartotta az alperes annak ítéleti fejtegetését, hogy a tanúk mit mondtak a számítógépes rendszer (és a PDA-k) más munkavállalók általi használatáról, mivel az elsőfokú ítélet egyértelműen, több ponton is kimondta, hogy a felperes neve alatt naplózott tevékenységet a perben a felperes által végzett műveletekként fogadta el ([6], [68], [79], [98]).

Emiatt nincs jelentősége annak, hogy pl. tanúl szerint megtörténhetett-e, hogy valaki a felperes felhasználóneve alatt rendelt meg egy alkatrészt, mert a perbeli esetben az ítélet szerint a felperes rendelt a saját neve alatt, konkrétan ő szerezte be 2023. január 3-án az a (...A) címkeszámú terméket.

[52] Az alperes világosan, több alkalommal és több módon is a felperes tudomására hozta, hogy a jelszavát nem adhatja ki másnak, a számítógépét csak zárolt állapotban hagyhatja magára és az előírások megsértése esetén a neve alatt naplózott tevékenységért felelősséggel tartozik, ezért a felperes akkor is felelős lenne a felhasználónevével és jelszavával végzett tevékenységért, ha esetleg azt nem ő maga végezte volna.

[53] A felperesen kívül senkinek nem fűződött érdeke a szabálytalan munkafolyamat elvégzéséhez. A felperes a perbeli termékcseré idején már rendelkezett 2 darab írásbeli figyelmeztetéssel, így ő valóban kockázatot vállalt volna azzal, ha szabályosan visszaveszi és leselejtezi az (...7) számú terméket, mert a selejt vizsgálatok egyértelműen fény derült volna arra, hogy elmulasztotta az előírt gondosságot, amikor eredetileg hibás alkatrészt értékesített (ÜGYFÉL) számára. A felperes tehát bízva abban, hogy szerencséje lesz, a biztos írásbeli figyelmeztetés helyett a szabálytalan utat választotta.

[54] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását annak helyes indokai alapján, valamint az alperes marasztalását a perköltségében.

[55] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek az alperes eljárás megszüntetése iránti kérelme elutasítására vonatkozó rendelkezését. Az alperes fellebbezését alaptalannak találta, aminek elbírálása során nem lépte át a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátait (Pp. 370. §-ának (1) bekezdése), olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést ugyanis, amely erre okot adott volna, nem észlelt (Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései).

[56] Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, s abból megalapozott jogi következtetésre jutott, aminek indokaival is egyetértett az ítéltábla, ezért csupán a fellebbezésben foglaltak miatt mutat rá a következőkre.

[57] Az alperes a fellebbezésében állította, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a bizonyítás eredményének mérlegelése s ebből következően a tényállás megállapítása során a Pp. 279. §-ának (1) bekezdését, tehát a fellebbezés tartalma szerint a Pp. 369. §-a (3) bekezdésének a) pontjában jelölte meg a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét. E rendelkezés szerint a másodfokú bíróság felülbíráhatja az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelőségét; az anyagi jogi felülbírálat során a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti.

[58] Az e törvényhelyhez fűzött Pp. Nagykommentár a következőket mondja: „A bizonyítás eredményének mérlegelését illetően a Pp. csak az okszerűtlen mérlegelés felülbírálatát engedi meg, vagyis a bizonyítás eredményének mérlegelése csak akkor hagyható figyelmen kívül, ha az okszerűtlen, vagyis jogszabálysértő vagy ha a másodfokú bíróság is bizonyítást folytatott le. Szűk értelemben vett felülmérlegelésre, azaz a jogszabálysértés megállapítása nélkül a mérlegelés megváltoztatására nincs lehetőség. Ez tehát azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a bizonyítás okszerűtlennek minősítése után módosítja, kiegészíti vagy további bizonyítást folytathat le akár az első-, akár a másodfokú eljárásban hivatkozott tény megállapítására, és így módosítja, egészíti ki azt. Tehát a tényállás megváltoztatására a másodfokú bíróság nem jogosult anélkül, hogy a bizonyítás eredménye ne lenne okszerűtlen, illetve ne folytatna le további bizonyítást, azonban az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényekből eltérő jogi következtetést vonhat le, a tényeket minősítheti másként.”

[59] Ha az adott tényállás megállapítása a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként a logika szabályai szerint lehetséges volt, s az nem volt kizárt, a másodfokú bíróság akkor sem bírálhatja felül az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, ha ő maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más ténybeli következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésének tilalmába ütközik.

[60] Az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta az ítélete indokolásában a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapított tényállásra figyelemmel annak, hogy miért tekinti valótlanoknak az azonnali hatályú felmondás indokát, amivel szemben a fellebbezésben írtak alapján nem volt lehetőség az ún. felülmérlegelésre a következők miatt:

[61] Az Mt. 64. §-a (2) bekezdésének második mondata szerint a (munkaviszonyt) megszüntető jognyilatkozat indokának valóságát és okszerűségét a nyilatkozattevő bizonyítja, a Pp. 265. §-a (1) bekezdésének utolsó fordulata pedig kimondja, hogy a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli.

[62] Tekintettel arra, hogy az azonnali hatályú felmondást megalapozó kicserélésre közvetlen bizonyíték nem állt rendelkezésre, az alperes a perben beszerzett közvetett bizonyítékok általa állított logikailag zárt láncolatára hivatkozással jutott arra a következtetésre, miszerint csakis a felperes lehetett a cserét végrehajtó személy, ezért valós és ebből következően jogszerű az azonnali hatályú felmondása.

[63] Itt utal az ítéltábla a BH2021. 25. szám alatt közzétett jogesetben a Kúria által a közvetett bizonyítással összefüggésben kifejtett álláspontra, amely az adott büntetőügyszakon túlmutató jelentőséggel bír, ezáltal általánosan érvényesnek tekinthető a bíróság előtti bizonyítás során:

[64] A bizonyíték és a bizonyítandó tény viszonya – ekként a bizonyítás, illetve a bizonyíték – lehet közvetlen vagy közvetett. Közvetett a bizonyíték, ha nem vonatkozik eleve, egyenesen, nyíltan (kifejezetten) és perdöntő módon a bizonyítandó tényre, hanem csupán másik – egy vagy több, közbeeső, kiegészítő – tényre mutat, ami azonban releváns, mert következtetés vonható belőle a bizonyítandó (perdöntő) tényre. Közvetett a bizonyítás, ha nincs közvetlen bizonyíték, nincs beismerés vagy a történetek közvetlen érzékelésén, észleletén alapuló vallomás, illetve az nem hitelt érdemlő. A közvetett bizonyíték (mint más bizonyíték) eredményezhet ténymegállapítást, ami azonban önmagában elégtelen, mivel még nem a bizonyítandó tényre ad következtetési lehetőséget. A közvetett bizonyíték alapján megállapított ténynek arra kell alkalmasnak lennie, hogy önmagában vagy más közvetett bizonyítékból nyert ténnyel együtt olyan további tényre adjon következtetési lehetőséget, ami alapján a bizonyítandó tény is megállapítható. A közvetett bizonyítás valójában tényből tényre következtetés. Közvetett bizonyíték esetében hangsúlya nem a bizonyíték mibenlétének, hanem a más bizonyítékhoz kötődésnek van. Ehhez képest, amíg közvetlen bizonyíték esetében csupán a hitelt érdemlőség a ténymegállapítás feltétele, közvetett bizonyíték esetében vizsgálандó a ténybeli következtetés helyessége is. Ilyenkor ugyanis a következtetés, illetve annak eredménye pótolja a közvetlen bizonyíték érzékelésén, észleletén alapuló (hitelt érdemlőnek tartott) tartalmát. A bizonyítandó tényre vonatkozó megállapítás lényege ténybeli következtetés. A közvetett bizonyíték elfogadhatósága kapcsán, illetve a közvetett bizonyítás esetében egyaránt vizsgálандó a tényszerűség, a logikai zártság és a formállogika ellensúlyaként a relevancia. A következtetés tényszerűsége azt jelenti, hogy az adott közvetett bizonyíték, bár nem a bizonyítandó, viszont olyan tény észleletén alapul, ami mint alapadat hitelt érdemlő, észszerű érveléssel indokolt, igazolt és okszerű következtetés levonására alkalmas. Ennek hiányában a közvetett bizonyítás csupán következtetésben merül ki, ami elégtelen ahhoz, hogy eredménye a közvetlen bizonyítással egyező bizonyosságerejű legyen. A következtetés logikai zártsága azt jelenti, hogy a közvetett bizonyíték az ebből következő vagy a más közvetett bizonyítékból nyert ténnyel együtt egyedül (kizárólag) a

bizonyítandó tényre következtetést biztosítja; és nincs olyan további tény vagy körülmény sem, ami mindezt cáfolná vagy kétségesse tenné; kizárja vagy cáfolja a nem a bizonyítandó tényre vagy attól eltérő, azzal ellentétes következtetés (más verzió) lehetőségét. A relevancia pedig azt jelenti, hogy bár önmagában közvetett bizonyítékból nem vonható kizárólagos következtetés a bizonyítandó tényre, azonban tartalma nem zárja ki eleve a bizonyítandó tény időbeli, térbeli, illetve egyéb fizikai környezetéhez tartozását. Következésképpen összefüggése a bizonyítás tárgyával észszerű alapon áll. Nem kizárólag vélemény, feltevés alapú, és a bizonyítandó tény tárgyi oldalához is kötődő. A közvetett bizonyítékok zárt láncolatának szükségessége kétségtelen, ám ez nem formállogikai láncolatot jelent. A közvetett bizonyítás zárláncúsága nem feltételezi a legapróbb és az egyforma méretű láncszemeket. Azaz nem feltétlen az, hogy a legapróbb részletek is bizonyítva legyenek. Az ugyanis valójában azt jelentené, hogy a valóság megismerése már nem közvetett, hanem közvetlen. És nem feltételezi a közvetett bizonyítás zárt láncolata, hogy egyforma értékű bizonyítékokból tevődjön össze. A hangsúly a zártságon van, ami a két végpontot összekapcsolja. Minden egyes láncszemnek tény-, illetve tárgyszerűnek kell lennie, nem lehet spekulatív; relevánsnak és a valóságra vonatkozóknak kell lennie.

[65] Nem lehet vitatkozni az alperesnek azzal a fellebbezésben írt kijelentésével, hogy a termékcseré kulcsmozzanata az alkatrész második alkalommal történt megrendelése volt, hiszen vitathatatlanul ennek hiányában fizikailag lehetetlen lett volna a termékcserét végrehajtani. Ugyanakkor ebből még nem lehet olyan következtetésre jutni, hogy a második megrendelésre eleve a szabálytalan termékcseré biztosítása érdekében került sor, mivel a második megrendelésből önmagában nem következik olyan szándékos és célzatos magatartás, ami kétségek kívül és eredendően az alperes megtévesztésére irányult volna.

[66] A perben megdőlt az a feltételezés, hogy az egyes munkavállalók csak a saját felhasználói felületükön jelentkeztek be a számítógépbe és a PDA-kba, ezért önmagában abból a kijelentésből, hogy a felperes a saját állítása szerint az informatikai rendszerhez kapott hozzáférést más dolgozónak nem adta meg, még nem zárható ki szükségszerűen az, hogy a már bejelentkezett felületen más munkavállaló is végezzen keresést, és így nyomon követhesse a másodjára megrendelt alkatrész státuszát. Itt kell megjegyezni: elméletileg az sem kizárt, hogy a felperesen kívüli más személy nem a számítógépes nyilvántartásból, hanem például közvetlenül a vevőtől szerzett tudomást az általa várt cseretermékéről, s ez a személy eleve a vevői polcon ellenőrizte annak megérkezését, így megtalálva azt (arról nem is szólva, hogy a második terméket (ALPERESI MUNKAVÁLLALÓ 1) vette át, azt másnap (ALPERESI MUNKAVÁLLALÓ 2) tárolta át, s a felpereshez csak a harmadnapi áttárolás köthető). Ebben az esetben pedig megdőlt az a fellebbezésben írt alperesi állítás, miszerint a vevői polcon elhelyezett termék megtalálásához szükséges, hogy az adott személy egyáltalán tisztában legyen azzal: a kérdéses termék a vevői polcon lesz, ismernie kellett a termék útját, azaz vagy neki kellett megrendelnie a terméket vagy rá kellett keresnie az alkatrésze az alperes számítógépes rendszerében.

[67] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben írtakkal ellentétben nem egy elképzelt forgatókönyvet vázolt fel az azonnali hatályú felmondásban leállt leírt tényállás reális alternatívájaként, mindössze arra a következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem alkotnak olyan logikailag zárt láncolatot, amelyből semmilyen más következtetés nem adódik, csupán az, hogy a felperes cserélte ki a két alkatrészt.

[68] Az alperes kétségtelennek tartotta annak ítéleti fejtegetését, hogy a tanúk mit mondtak a számítógépes rendszer (és a PDA-k) más munkavállalók általi használatáról, mivel az elsőfokú ítélet egyértelműen, több ponton is kimondta, hogy a felperes neve alatt naplózott tevékenységet a perben a felperes által végzett műveletekként fogadta el. Ezzel szemben a felperes nem azt állította, hogy ő végezte el mindazokat a műveleteket, amelyeket a rendszer

a neve alatt naplózott, hanem azt nyilatkozta, hogy azokra nem emlékszik, csupán az iratok alapján nyilatkozott arról, hogy a csatolt iratképek tanúsága szerint ő kereshetett rá a cikkszámra és ő adhatta le a rendelést (5.M.70.058/2023/11. számú jegyzőkönyv 6-7. oldalai), továbbá nem gyanúsít senki mást azzal, hogy az ő felhasználónevével belépett volna a rendszerbe (5.M.70.058/2023/14. számú jegyzőkönyv 17. oldala); ezek a kijelentések nem tekinthetők beismerésnek.

[69] A számítógépes jelszó megosztása tilalmának megszegése esetén a számítógépen az adott felhasználó neve alatt jogosulatlanul végzett műveletek miatti – az alperes által a fellebbezésben is hangsúlyozott – felelősség nem terjedhet odáig, hogy az a konkrét számítógépes műveleten túl eleve kiterjedjen a két termék kicserélésére és annak következményeire, ezért ezen az alapon nem állítható a felperes felelőssége.

[70] Az alperes alaptalanul utalt arra a fellebbezésében, miszerint az elsőfokú bíróság az ítéletében tévesen rögzítette, hogy az alperes a szoftverhasználati szabályokra, azaz a jelszó kiadásának tilalmára vonatkozó előírásokra annak érdekében hivatkozott volna, hogy az azonnali hatályú felmondás indoklását egy további indokkal egészítse ki. Nem vétett hibát ugyanis ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság, hiszen az alperes jogi képviselője a folytatatólagos perfelvételi tárgyaláson a munkaszerződés 24.2. pontjának utolsó előtti bekezdésében foglaltakra hivatkozott hangsúlyozva, hogy azonnali hatályú felmondási oknak minősül a szoftver szabályok megszegése is (5.M.70.058/2023/14. számú jegyzőkönyv 8. oldala).

[71] Alaptalanul sérelmezte az alperes azt is, hogy olyan tanúvallomására alapozta a döntését az elsőfokú bíróság, akik a felperes munkaviszonyának megszűnését évekkel megelőzően dolgoztak az alperesnél, emiatt pedig semmilyen rálátásuk nem lehetett a perbeli esetre, mert ezen tanúk vallomása arra alkalmas volt, hogy a bizonyítékok alperes által állított logikailag zárt láncolatával szemben kételyt támasszon az azonnali hatályú felmondásban írt indok valóságával összefüggésben.

[72] Kézenfekvő lett volna a közvetett bizonyítékok láncolatának zárttá tétele érdekében kérni a hibás termék vevőjének: (ÜGYFÉL)nak a tanúkenti meghallgatását – hiszen általa tisztázható lett volna, kinek adta vissza a selejtet, kapott-e helyette megfelelő cseredarabot, s ha igen, akkor kitől –, ám a bizonyításra köteles alperes nem terjesztett elő kérelmet ez iránt.

[73] A közvetett bizonyítékok a fellebbezésben írtakkal ellentétben tehát nem alkottak olyan logikailag zárt láncolatot, amiből csakis az azonnali hatályú felmondásra okot adó eseménysorra lehetett volna következtetést levonni, s emiatt azt valósnak kellene tekinteni. Az alperes ebbéli következtetésének alapját a nála belső ellenőrzési vezetőként alkalmazott (TANÚ5), valamint a tényleges ellenőrzést végző (TANÚ7) tanúk vallomása világítja meg: szerintük a felperes azért volt kizárólagosan gyanúsítható a szabálytalan művelet elvégzésével, mert az informatikai rendszer adatai szerint ő rendelte meg kétszer a perbeli a terméket, továbbá tudnia kellett, hogy az általa elsőként eladott termék nem írható jóvá, ezért annak szankciója lesz, s ez az adott évben harmadikként a munkaviszonya megszüntetését fogja eredményezni (5.M.70.058/2023/14. számú jegyzőkönyv 4. és 13. oldalai). Ez a feltételezés azonban nem haladja meg a valószínűség szintjét, s ítéleti bizonyosodásként semmiképpen sem értékelhető.

[74] A fentiek miatt nem volt lehetőség a bizonyítás eredményének felülmérlegelésére, ezért az ítéltábla a fellebbezés által szükségessé tett kiegészítéssel helyben hagyta az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[75] A fellebbezés nem vezetett eredményre, amiért az ítéltábla a pervesztes alperest kötelezte a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése értelmében a pernyertes felperes perköltségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről

szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint állapította meg a keresetlevél mellékleteként csatolt ügyvédi megbízási szerződésnek megfelelően a jogorvoslati eljárásért kikötött 100 000 Ft és a tárgyalásonként kikötött 40 000 Ft, mindösszesen 140 000 Ft nettó összegű ügyvédi munkadíjban.

[76] A fellebbezett érték 1 416 950 Ft volt, ezért a fellebbezési illeték összege 113 356 Ft az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerint. A költségmentesség és költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXXVIII. törvény 3. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján a per tárgyi költségfeljegyzési jogos volta folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a pereszes alperes köteles megfizetni a Pp. 102. §-ának (1) bekezdéséből következően, méghozzá a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint, az Itv. 78. §-ának (4) bekezdésében előírt esedékesség mellett.

Debrecen, 2025. március 18.

Dr. Tass Edina sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró